

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
<http://www.minjust.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00015622

Євген

[foi+request-1112-
b3396edb@dostup.pravda.com.ua](mailto:foi+request-1112-b3396edb@dostup.pravda.com.ua)

13.06.2014 № МЖ-Є-633/13.1

На № _____
Г _____

Щодо результатів розгляду звернення

Міністерство юстиції України в межах компетенції розглянуло Ваш запит на публічну інформацію і повідомляє.

Відповідно до статті 42 Закону України «Про нотаріат» (далі – Закон) нотаріальні дії вчиняються після їх оплати, а також у передбачених законом випадках після сплати до бюджету податку з доходів фізичних осіб та в день подачі всіх необхідних документів.

Щодо документів, необхідних для оформлення спадщини

Частиною першою статті 68 Закону передбачено, що нотаріус при видачі свідоцтва про право на спадщину за законом перевіряє факт смерті спадкодавця, час і місце відкриття спадщини, наявність підстав для закликання до спадкоємства за законом осіб, які подали заяву про видачу свідоцтва, та склад спадкового майна.

На підтвердження цих обставин від спадкоємців обов'язково витребовуються відповідні документи.

Підпунктом 4.15 пункту 4 глави 10 розділу II Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року № 296/5 (далі – Порядок), видача свідоцтва про право на спадщину на майно, яке підлягає реєстрації, проводиться нотаріусом після подання правовстановлюючих документів щодо належності цього майна спадкодавцеві та перевірки відсутності заборони або арешту цього майна.

Якщо до складу спадкового майна входить нерухоме майно, що підлягає реєстрації (за винятком земельної ділянки), нотаріус виготовляє витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (підпункт 4.18 пункту 4 глави 10 розділу II Порядку).

Видача свідоцтва про право на спадщину на земельну ділянку нотаріусом проводиться на підставі документів, оформлених відповідно до статті 19 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" та витягу з Державного земельного кадастру.

Неподання відомостей та документів на вимогу нотаріуса є підставою для відкладення, зупинення вчинення нотаріальної дії або відмови у її вчиненні (частина друга статті 46 Закону).

Щодо оплати нотаріальних послуг при оформленні спадщини

Згідно зі статтею 19 Закону за вчинення нотаріальних дій державні нотаріуси справляють державне мито у розмірах, встановлених чинним законодавством.

За надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, а також технічного характеру справляється окрема плата у розмірах, що встановлюються Головним управлінням юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головними управліннями юстиції в областях, містах Києві та Севастополі. Кошти, одержані від надання таких додаткових послуг, спрямовуються до Державного бюджету України.

Розмір ставок державного мита та пільги щодо його сплати передбачені Декретом Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 7-93 «Про державне мито» (далі – Декрет), підпунктом «ж» пункту 3 статті 3 якого за видачу свідоцтва про право на спадщину встановлено ставку державного мита у розмірі 2 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, що на сьогодні складає 34 грн. Крім того, статтею 4 Декрету визначені категорії осіб, які звільняються від сплати державного мита. Зокрема, до таких осіб відносяться громадяни – за видачу їм свідоцтв про право на спадщину на житловий будинок, пай у житлово-будівельному кооперативі, квартиру, що належала спадкодавцеві на праві приватної власності, якщо вони проживали в цьому будинку, квартирі протягом шести місяців з дня смерті спадкодавця; інваліди I та II груп та інші категорії осіб.

Питання щодо надання додаткових послуг правового характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, врегульоване Примірним положенням про порядок надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, а також послуг технічного характеру, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 04.01.1998 № 3/5. Зазначеним Положенням також передбачені пільгові категорії громадян, які звільняються від сплати за надання правової допомоги.

Відповідно до статті 31 Закону приватні нотаріуси за вчинення нотаріальних дій справляють плату, розмір якої визначається за домовленістю між нотаріусом та громадянином або юридичною особою.

Оплата додаткових послуг правового характеру, що надаються приватними нотаріусами і не належать до вчинюваної нотаріальної дії, провадиться за домовленістю сторін.

Пунктом 1 Указу Президента України від 10.07.1998 № 762/98 «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій» встановлено, що розмір плати, яка справляється за вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами, не може бути меншим від розміру ставок державного мита, яке справляється державними нотаріусами за аналогічні нотаріальні дії.

Тексти свідоцтв викладаються на спеціальних бланках нотаріальних документів (стаття 34 Закону), вартість такого бланку на сьогодні становить 6 грн 00 коп.

Також при оформленні спадщини необхідно сплатити такі платежі:

за перевірку інформації про наявність заведеної спадкової справи, заповіту, спадкового договору за Спадковим реєстром – 51 грн;

за формування одного реєстраційного запису про видачу свідоцтва про право на спадщину – 51 грн (підпункти 3.3, 3.4 пункту 3 наказу Міністерства юстиції України від 07.07.2011 № 1810/5).

Підпунктом 4.3 пункту 4 Положення про Спадковий реєстр, затвердженого зазначеним наказом, встановлені пільги з оплати при отриманні витягу зі Спадкового реєстру.

Крім того, якщо до складу спадщини входить нерухоме майно, то спадкоємець також сплачує:

за пошук у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно відомостей про зареєстровані речові права, їх обтяження на об'єкт нерухомого майна – 68 грн (за один пошук) (наказ Міністерства юстиції України від 29.12.2012 № 1994/5);

за внесення запису до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно – 119 грн (підпункт «х» пункту 6 статті 3 Декрету);

за формування витягу з вказаного Реєстру – 120 грн (постанова Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1204).

Враховуючи викладене, розмір плати за вчинення нотаріальних дій державними нотаріусами визначено законодавством, водночас плата за вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами визначається за домовленістю, тому розмір такої плати у кожного приватного нотаріуса може бути різним.

При цьому повідомляємо, що загальна сума платежів при оформленні спадщини визначається в кожному конкретному випадку окремо.

Щодо питання витребування нотаріусом звітів про оцінку при спадкуванні нерухомого майна

Статтею 7 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» передбачено, що проведення оцінки майна є обов'язковим, зокрема, у випадку оподаткування майна згідно із законом.

Оподаткування доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину нерухомого майна, здійснюється згідно зі статтею 174 Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Зокрема, підпунктом «а» підпункту 174.2.1 пункту 174.2 статті 174 Кодексу передбачено, що за нульовою ставкою оподатковується вартість власності, що успадковується членами сім'ї спадкодавця першого ступеня споріднення.

Членами сім'ї фізичної особи першого ступеня споріднення вважаються її батьки, чоловік або дружина, діти, у тому числі усиновлені (підпункт 14.1.263 пункту 14.1 статті 14 Кодексу).

Відповідно до пункту 174.3 статті 174 Кодексу дохід у вигляді вартості успадкованого майна (кошти, майно, майнові чи немайнові права) у межах, що підлягає оподаткуванню, зазначається в річній податковій декларації, крім спадкоємців, які отримали у спадщину об'єкти, що оподатковуються за нульовою ставкою податку на доходи фізичних осіб.

Пунктом 179.2 статті 179 Кодексу передбачено, що відповідно до розділу IV Кодексу обов'язок платника податку щодо подання податкової декларації вважається виконаним і податкова декларація не подається, якщо такий платник

податку отримував доходи, зокрема, у вигляді об'єктів спадщини, які відповідно до вказаного розділу Кодексу оподатковуються за нульовою ставкою податку.

Враховуючи викладене, витребування нотаріусом документа про оцінку майна від спадкоємців, які отримали у спадщину об'єкти, що оподатковуються за нульовою ставкою податку на доходи фізичних осіб, є недоцільним, оскільки у спадкоємців відсутнє податкове зобов'язання щодо сплати до бюджету податку на доходи фізичних осіб та відсутня необхідність подавати податкову декларацію.

Перший заступник Міністра

І.І. Ємельянова

Кухленко К.О.
486-41-62